

RZĄDOWY PROGRAM ROZWOJU ORGANIZACJI OBYWATELSKICH NA LATA 2018-2030 (PROO)

Wytyczne dla osób oceniających Edycja 2025

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

SPIS TREŚCI

I.	Rola ekspertów w programach NIW-CRSO.....	3
	Eksperci	3
	Cele Programu PROO a eksperci	3
	Eksperci a Beneficjenci	4
	Warsztat pracy eksperta	4
	Jak wygląda procedura oceny i jak się do niej przygotować?	4
	Plan pracy eksperta	5
	Ogólne zasady oceny merytorycznej wniosków	6
	O czym należy pamiętać przed zatwierdzeniem karty oceny?.....	7
II.	Ocena w Rządowym Programie Rozwoju Organizacji Obywatelskich (PROO)	8
1.	Generalne zasady oceniania	10
2.	Wytyczne do oceny merytorycznej wniosków w Priorytecie 1a	11
	Kryterium nr 1. Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu.....	12
	Kryterium nr 2. Jakość zaplanowanych działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb.....	15
	Kryterium nr 3. Wpływ działań zawartych we wniosku na interesariuszy, organizację oraz jej otoczenie.....	16
	Kryterium nr 4. Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku.....	19
	Kryterium nr 5. Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek.	20
3.	Wytyczne do oceny merytorycznej wniosków w Priorytecie 1b.....	23
	Kryterium nr 1. Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu.....	25
	Kryterium nr 2. Jakość planu działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb.....	26
	Kryterium nr 3. Wpływ działań zawartych we wniosku na interesariuszy, organizację oraz jej otoczenie	27
	Kryterium nr 4. Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku.....	28
	Kryterium nr 5. Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek.	29
4.	Wytyczne do oceny merytorycznej wniosków w Priorytecie 3.....	30
	Kryterium nr 1 – Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu.....	32
	Kryterium nr 2 – Jakość zaplanowanych działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb	33
	Kryterium nr 3 – Wpływ działań zawartych we wniosku na interesariuszy, organizację oraz jej otoczenie	34
	Kryterium nr 4 – Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku.....	34
	Kryterium nr 5 – Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek.	36
6.	Wytyczne do oceny merytorycznej wniosków w Priorytecie 4.....	38
	Kryterium nr 1 – Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu.....	40
	Kryterium nr 2 – Jakość zaplanowanych działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb	41
	Kryterium nr 3 – Wpływ działań zawartych we wniosku na interesariuszy, organizację oraz jej otoczenie	42
	Kryterium nr 4 – Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku.....	42
	Kryterium nr 5 – Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek.	43
7.	Dodatkowe informacje:.....	45

I. Rola ekspertów w programach NIW-CRSO

Eksperci

Eksperci pełnią jedną z kluczowych ról dla prawidłowej realizacji Programów NIW-CRSO: Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich (PROO), a co za tym idzie – do osiągnięcia ich celów. Zainteresowanie konkursami wśród organizacji sektora pozarządowego jest bardzo wysokie – przewyższające dostępne na realizację Programów środki. W związku z tym rolą ekspertów jest odrzuć projekty niewpisujących się w dany Program, przygotowanych w sposób niegwarantujący osiągnięcia celów Programu oraz wskazanie wniosków, które w najwyższym stopniu wpisują się w dany Program oraz złożona aplikacja (wniosek) gwarantuje ich prawidłową realizację.

Zatem zadanie ekspertów stanowi **WYSOKĄ ODPOWIEDZIALNOŚĆ** – zarówno w szerszym kontekście – osiągnięcia celów danego, ocenianego Programu, jak i w węższym – poprzez stworzenie możliwości do rozwoju i realizacji działań przez organizacje otrzymujące dotacje, przy jednoczesnym odmówieniu dofinansowania innym podmiotom.

Należy także zaznaczyć, iż wszystkie podmioty uczestniczące w konkursie po jego rozstrzygnięciu, **otrzymują dostęp do zanonimizowanych kart ocen** – ważne jest zatem, aby karta oceny wniosku posiadała walor edukacyjny – wskazywała Oferentom na popełnione błędy, pozwalała na naukę oraz złożenie poprawionego wniosku w kolejnych konkursach, a jej treść wyczerpująco uzasadniała przyznaną punktację.

Cele Programu PROO a eksperci

W ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich **ekspertów dokonujących oceny merytorycznej wniosków** pełnią jedną z kluczowych ról dla prawidłowej realizacji Programu i osiągnięcia jego celów. Środki przeznaczone do rozdysponowania wśród beneficjentów są ograniczone w stosunku do zainteresowania Programem, konieczne jest dokonanie selekcji wniosków w oparciu o zawarte w dokumentach konkursowych kryteria i wytyczne. Ekspertów przyczyniają się do osiągnięcia celów Programu dzięki stworzeniu możliwości do rozwoju i realizacji działań poprzez przyznanie dotacji najlepiej ocenionym wnioskowi, przy jednoczesnym odmówieniu finansowania innym.

Zadaniem ekspertów jest:

1. Odrzucenie wniosków niewpisujących się w Program, przygotowanych w sposób niegwarantujący osiągnięcia jego celów;
2. Wskazanie wniosków, które w najwyższym stopniu wpisują się w Program oraz tych, których wnioskodawcy gwarantują prawidłową realizację założonych zadań.

Dodatkowo:

3. Edukowanie wnioskujących organizacji, poprzez odpowiednio opracowane i zredagowane uzasadnienia, dotyczące jakości złożonych wniosków. Zadaniem eksperta będzie zatem wskazanie organizacji popełnionych błędów, co pozwoli na złożenie poprawionego wniosku w kolejnych konkursach.

Celem Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich jest m.in. wzrost zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w życie publiczne. Wszystkie organizacje powinny mieć równą szansę otrzymania dotacji – **ocena powinna zatem opierać się wyłącznie na podstawie złożonego wniosku**. Oczywistym jest, że duże, doświadczone organizacje o wysokim budżecie posiadają większe szanse na przygotowanie wniosku o wyższej jakości. Dlatego też mało specjalistyczny język, czy nawet błędy językowe we wniosku, nie powinny wpływać na jego ocenę merytoryczną.

Eksperci a Beneficjenci

Niezwykle istotną kwestią związaną z uczestnictwem ekspertów w procesie oceny wniosków, jest ich relacja z Beneficjentami. Mimo, iż z założenia ocena merytoryczna jest oceną subiektywną, szczególnie ważnym jest, aby zapewnić Oferentom równe szanse – nie dopuścić do sytuacji, w której ekspert oceniający wniosek budzi wątpliwości pod względem relacji z organizacją, której wniosek ocenia. Dlatego każdy ekspert podpisując umowę zobowiązany jest podpisać także deklarację bezstronności. Zakłada ona, iż eksperci podejmą wszelkie działania zmierzające do uniknięcia ryzyka konfliktu interesów, które mają lub mogą mieć wpływ na bezstronne i obiektywne dokonanie oceny. **W przypadku zaistnienia konfliktu interesów oceniający powinien to zgłosić do NIW-CRSO oraz wycofać się z oceny danego wniosku.**

Warsztat pracy eksperta

Ekspertami zewnętrznymi oceniającymi wnioski w ramach konkursu PROO mogą być osoby, których wiedza i doświadczenie zawodowe odpowiadają zakresowi merytorycznemu Konkursu, dają rękojmię dokonywania oceny merytorycznej wniosków, a także posiadają doświadczenie w pracy lub współpracy z sektorem pozarządowym.

Jak wygląda procedura oceny i jak się do niej przygotować?

W przypadku oceny merytorycznej wniosków jeden ekspert ocenia ok. 20-30 wniosków (w zależności od liczby złożonych wniosków w danej edycji). Wszystkie wnioski do oceny zostaną przekazane jednorazowo za pomocą Systemu Obsługi Dotacji (www.generator.niw.gov.pl).

Bardzo ważne jest wcześniejsze zgłoszenie, jeżeli ekspert nie ma możliwości ocenienia otrzymanej liczby wniosków – im szybciej NIW-CRSO otrzyma to zgłoszenie, tym lepiej!

Dane ekspertów oceniających poszczególne wnioski nie są udostępniane Wnioskodawcom. Po rozstrzygnięciu Konkursu, NIW-CRSO opublikuje listę wszystkich ekspertów oceniających wnioski złożone w ramach Konkursu, bez przypisania wniosków do konkretnych ekspertów.

Organizacje nie mają możliwości odwołania od oceny merytorycznej wniosków. Dlatego niezwykle ważne jest odpowiednie uzasadnienie liczby przyznanych punktów, aby nie budziło ono żadnych wątpliwości ze strony Wnioskodawcy.

Plan pracy eksperta

1. Podstawowym zadaniem eksperta przed przystąpieniem do oceniania wniosków jest opracowanie własnego warsztatu pracy – tj. m.in. wybór właściwego sposobu organizacji pracy, wyznaczenie harmonogramu i odpowiednie rozplanowanie czasu pracy.
2. Bardzo ważnym i niezbędnym elementem pracy eksperta jest zapoznanie się z pełną dokumentacją konkursową, w szczególności:
 - a. Rządowym Programem Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2030;
 - b. Regulaminem konkursowym Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich, edycja 2025 wraz z załącznikami;
 - c. Plikami zawierającym najczęściej zadawane pytania dot. konkursu.
3. Do każdego z ekspertów przypisany będzie opiekun - pracownik NIW-CRSO. Jego zadaniem będzie wsparcie Eksperta na każdym etapie oceny.
4. Ekspert powinien zapoznać się z wnioskami mając na uwadze wytyczne oceny wniosków.
5. Kolejnym etapem jest dokonanie oceny merytorycznej, zgodnie z kryteriami oceny.
6. Ocena merytoryczna wniosków dokonywana jest w karcie oceny wniosków w Systemie Obsługi Dotacji.
7. Po zakończonej ocenie wszystkich wniosków:
 - a. ekspert przygotowuje protokół zdawczo-odbiorczy i rachunek;
 - b. ekspert przekazuje oryginalne dokumenty w wersji papierowej (podpisane!) do NIW (poczta, kurier, osobiście);
 - c. NIW-CRSO sprawdza protokół zdawczo-odbiorczy oraz rachunek;
 - d. opiekun eksperta przygotowuje dokumenty do przelewu.

Ogólne zasady oceny merytorycznej wniosków

- **Ocena merytoryczna jest oceną całego wniosku.** Poszczególne pola w karcie oceny nie są odzwierciedleniem/odbiciem pól tekstowych we wniosku - kryteria i ich uszczegółowienia nie są przypisane do konkretnych pól tekstowych wniosku.
- Uzasadnienie każdego z kryteriów powinno być rzetelne i odzwierciedlać liczbę przyznanych punktów. **W uzasadnieniu każdorazowo należy szczegółowo wyjaśnić przyczynę odjęcia punktów wskazując na konkretne braki i nieścisłości.**
- **W przypadku zauważenia niezgodności którejkolwiek części wniosku (szczególnie dot. opisów i oświadczeń) ze stanem faktycznym – należy zawrzeć o tym informację w karcie oceny i niezwłocznie zgłosić ten fakt do opiekuna w NIW.**

Należy także pamiętać, że:

- Ocena jest bezwarunkowa – nie ma możliwości poprawienia wniosku przez wnioskodawcę;
- **W toku oceny merytorycznej działalność wnioskodawcy nie powinna być wartościowana** – organizacje powinny mieć równe szanse na otrzymanie dotacji bez względu na rodzaj prowadzonej działalności pożytku publicznego. Działalność statutowa organizacji może być różnorodna, niszowa, mało znana, ale nie może być oceniana jako gorsza. Oceniający nie powinien ulegać znajdującym się we wniosku emocjonalnym przekazom.
- Ekspert powinien skupić się na ocenie danych zawartych we wniosku, a nie bazować na ogólnodostępnych informacjach o organizacji (ma to szczególne zastosowanie w przypadku dużych ogólnopolskich organizacji).
- Przyznanie dotacji oznacza nałożenie na beneficjenta odpowiedzialności, z którą niektóre organizacje mogą sobie nie poradzić. Dlatego oceniając potencjał organizacji należy zastanowić się czy dysponuje ona wystarczającymi zasobami pozwalającymi **udźwignąć ciężar wykonania zadania i rozliczenia dotacji.** **Jeżeli istnieją uzasadnione obawy, że organizacja może mieć problem z wykonaniem zadania i rozliczeniem dotacji to powinno to znaleźć odzwierciedlenie w punktacji.**
- **We wniosku ma być widoczna dusza organizacji – a nie znakomita technologia pisania wniosku.** Mało specjalistyczny język, czy nawet błędy językowe we wniosku nie powinny wpływać na jego ocenę merytoryczną.

Jeśli będzie ku temu podstawa, należy odjąć punkty w każdym z kryteriów, tzn., jeśli ta sama przesłanka stanowi podstawę obniżenia punktacji w jednym kryterium, oznacza to, że można obniżyć punktację za tą

samą przesłankę w kolejnym kryterium. Bardzo dobrym przykładem mogą być błędy wskazane w diagnozie, które będą rzutowały na plan działań. Każde kryterium powinno być traktowane niezależnie.

O czym należy pamiętać przed zatwierdzeniem karty oceny?

Przed zakończeniem oceny Ekspert jeszcze raz powinien przeczytać kartę oceny, aby uniknąć niepotrzebnych błędów. Akceptując ostateczną ocenę merytoryczną wniosku Ekspert powinien pamiętać o dobrych praktykach, tj:

1. Zawsze należy sprawdzić, czy punkty w poszczególnych kryteriach zostały przyznane!
2. Każde obniżenie punktacji musi zostać uzasadnione – należy wskazać konkretnie, za co obniżono punktację!
3. Nie należy kopiować uzasadnień z innych wniosków i między kryteriami.
4. Nie należy wpisywać w uzasadnieniu oceny „jak wyżej”.
5. Każda ocena musi być zindywidualizowana, a uzasadnienie odnosić się bezpośrednio do treści ocenianego wniosku.
6. Należy unikać zwrotów: *zbyt ogólnie (...), wniosek jest niedopracowany (...), w sposób zbyt lakoniczny opisano (...)*
7. Należy unikać zdań wielokrotnie złożonych, języka obraźliwego, potocznego.
8. Ocena poszczególnych kryteriów musi być przeprowadzona zgodnie z wytycznymi.
9. Przed zakończeniem oceny należy zweryfikować poprawność językową i gramatyczną.
Zawsze należy sprawdzić, czy punkty zostały przyznane.
10. Przed zatwierdzeniem karty oceny należy ją ponownie przeczytać!

II. Ocena w Rządowym Programie Rozwoju Organizacji Obywatelskich (PROO)

Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich (PROO) to rządowy Program dotacyjny dla organizacji sektora pozarządowego, w ramach którego beneficjenci otrzymają środki na wsparcie rozwoju ich organizacji, co umożliwi im lepszą realizację działalności statutowej.

Ramy prawne PROO

- Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030 PROO został przyjęty uchwałą nr 104/2018 Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2018 roku.
- Art. 23 Ustawy o NIW – NIW–CRSO zarządza programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, które w drodze uchwały przyjmuje Rada Ministrów.
- Art. 30 ust. 4 Ustawy o NIW określa kryteria oceny merytorycznej wniosków.
- Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 888) - art. 88a tworzy Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, którego dysponentem jest Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego i którego przychodem jest 4% wpływów z dopłat z gier objętych monopolem państwa. Środki te stanowią źródło finansowania realizacji Programu.
- Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 8. listopada 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2149).

Cel główny PROO

Głównym celem Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich jest wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości.

Cele szczegółowe Programu to:

1. Wzrost zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w życie publiczne;
2. Wzmocnienie organizacji obywatelskich w wymiarze strategicznym;
3. Poprawa stabilności finansowej organizacji obywatelskich.

Priorytety Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich, których nabór ogłoszono w edycji 2025 Konkursu oraz które podlegają ocenie Ekspertów zewnętrznych to:

1. **Priorytet 1a** – Zrównoważony rozwój organizacyjny - wsparcie działań misyjnych i rozwoju instytucjonalnego.
2. **Priorytet 1b** – Dotacje na wkład własny w projektach międzynarodowych.
3. **Priorytet 3** – Rozwój instytucjonalny lokalnych organizacji strażniczych i mediów obywatelskich.
4. **Priorytet 4** - Rozwój instytucjonalny think tanków obywatelskich.

W celu zachowania przejrzystości procedury i kryteriów oceny merytorycznej wniosków w poważnych Priorytetach, kryteria te omówione zostaną dla każdego Priorytetu z osobna.

1. Generalne zasady oceniania

Ekspert przygotowując się do oceny wniosków w ramach konkursu PROO powinien pamiętać o dobrych praktykach, które mogą być pomocne w trakcie organizacji procesu oceny.

Ekspert oceniając złożony przez Wnioskodawcę wniosek powinien móc uzyskać odpowiedź na pytanie „**Jak będzie wyglądała organizacja za kilka lat (po zakończeniu zadania)?**”.

W szczególności czy organizacja po zakończeniu realizacji zadania:

- **zwiększy niezależność finansową** (czy będzie miała nowe/rozbudowane źródła finansowania);
- **będzie wzmocniona instytucjonalnie** – czy przybliży się do/ osiągnie samowystarczalność instytucjonalną;
- czy **działania statutowe będą realizowane bardziej efektywnie** (jakościowo, ilościowo).

W ramach PROO nie są finansowane projekty (rozumiane jako konkretne i wyodrębnione przedsięwzięcia) **tylko programy rozwoju i wzmacniania organizacji obywatelskich** przy realizowaniu działań statutowych.

Niedozwolone jest finansowanie działalności gospodarczej ani wykorzystywanie dotacji do prowadzonej działalności gospodarczej w okresie realizacji zadania.

Przeprowadzając ocenę wniosku Ekspert powinien pamiętać, że:

- W pierwszej kolejności wniosek należy przeczytać w całości i przemyśleć, a następnie przystąpić do jego oceny. **Wniosek powinien być oceniany kompleksowo – należy go rozumieć jako spójną całość.**
- **Głównym przedmiotem zainteresowania eksperta powinna być faktyczna ocena planu (wizji) rozwoju organizacji** rozumianego jako całość oraz wpływ zaplanowanych działań na realizację jej celów statutowych w przyszłości.
- Regulamin Konkursu w ramach PROO przewiduje stosunkowo niewiele progów punktowych – a zatem **bardzo ważne jest, by punkty były przydzielane w sposób surowy, przemyślany i wyważony.** Każdy punkt powinien być przydzielony zasłużenie oraz powinien zostać uargumentowany w karcie oceny.
- **Wymienione pod każdym kryterium podkryteria pełnią jedynie funkcję pomocniczą** – niespełnienie jednego z podkryteriów nie oznacza przyznania 0 punktów za dane kryterium.

2. Wytyczne do oceny merytorycznej wniosków w Priorytecie 1a

W składanym wniosku Beneficjenci powinni szczegółowo rozpisać planowane działania, w tym przedstawić wizję rozwoju organizacji, które powinna być opisana w sposób szczegółowy i konkretny.

Kryteria oceny merytorycznej zawarte są w art. ust. 4 ustawy o NIW-CRSO:

- I. Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu (celu głównego Programu i celów szczegółowych), w tym identyfikacja problemów i potrzeb organizacji oraz jej interesariuszy;
- II. Jakość zaplanowanych działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb, plan działań obejmuje rozwój instytucjonalny w powiązaniu z realizacją celów i działań misyjnych;
- III. Wpływ działań zawartych we wniosku na interesariuszy, organizację oraz jej otoczenie (zasięg i znaczenie wpływu działań z punktu widzenia rozwoju instytucjonalnego Wnioskodawcy, interesariuszy, otoczenia, spójność działań i rezultatów, jakość wskaźników rezultatu, zaproponowanych metod pomiaru ich osiągnięcia, plan utrzymania trwałości rezultatów);
- IV. Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku – potencjał kadrowy, techniczny, ekonomiczny Wnioskodawcy, doświadczenie w działalności opisanej we wniosku, adekwatność sposobu zarządzania realizacją zaplanowanych działań;
- V. Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek.

Kryteria oceny merytorycznej wniosków pełnych PROO 1a

I.p.	Kryterium	Liczba punktów
1.	Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu (celu głównego Programu i celów szczegółowych), w tym: – problemy i potrzeby organizacji oraz jej interesariuszy zostały precyzyjnie zidentyfikowane i w sposób wyczerpujący uzasadnione (10 pkt),– założenia wniosku są adekwatne do celów PROO (10 pkt),– planowane działania wpisują się w zakres celów i działań statutowych Wnioskodawcy (5 pkt). WAŻNE! W przypadku stwierdzenia, że złożony wniosek jest niezgodny z celem ogólnym lub celami szczegółowymi Programu, lub nie wpisuje się w priorytet, w którym został złożony, otrzymuje „0” punktów i nie podlega dalszej ocenie.	25

	Wniosek może zostać oceniony na zero punktów wyłącznie po uzyskaniu zgody NIW-CRSO oraz po przedstawieniu w karcie oceny szczegółowego uzasadnienia przyczyn negatywnej oceny.	
2.	Jakość zaplanowanych działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb, w tym: – działania odpowiadają na potrzeby w zakresie działalności misyjnej Wnioskodawcy (10 pkt), – zaplanowane działania są spójne, a wzmocnienie instytucjonalne wpłynie na skuteczność, zasięg, efektywność realizacji celów statutowych (10 pkt), – harmonogram zaplanowanych działań jest wykonalny (5 pkt).	25
3.	Wpływ działań zawartych we wniosku na interesariuszy, organizację (Wnioskodawcę) oraz jej otoczenie, w tym: – zasięg i znaczenie wpływu działań z punktu widzenia rozwoju instytucjonalnego Wnioskodawcy, interesariuszy, otoczenia (5 pkt) – spójność działań i rezultatów (5 pkt) – jakość wskaźników rezultatu, zaproponowanych metod pomiaru ich osiągnięcia (5 pkt), – plan utrzymania trwałości rezultatów oraz jakość środków mających na celu upowszechnianie rezultatów (5 pkt)	20
4.	Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku, w tym: – potencjał kadrowy, techniczny, ekonomiczny Wnioskodawcy (5 pkt); – doświadczenie w działalności opisanej we wniosku (5 pkt) – adekwatność sposobu zarządzania realizacją zaplanowanych (5 pkt) – trafność i wszechstronność analizy ryzyka (5 pkt).	20
5.	Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek. Ocenie podlega czy zaplanowane wydatki są: – niezbędne do osiągnięcia rezultatów (4 pkt), – racjonalne i efektywne (4 pkt), – zgodne z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, odpowiadające cenom rynkowym (2 pkt).	10
	Suma punktów oceny merytorycznej wniosku pełnego	100

Kryterium nr 1. Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu.

By uzyskać pozytywną ocenę merytoryczną wniosek musi otrzymać nie mniej niż 50% punktów w Kryterium nr 1.

Ekspert powinien negatywnie ocenić wniosek, gdy:

- a. wniosek nie wpisuje się w cele PROO;

- b. we wniosku brak jest zaplanowanych działań w odniesieniu do działań misyjnych/statutowych wnioskodawcy oraz jego wzmocnienia instytucjonalnego. **Te dwa komponenty koniecznie muszą pojawiać się we wniosku, by mógł on uzyskać ocenę pozytywną.** Powyższe nie oznacza, że we wniosku należy obligatoryjnie zaplanować wydatki związane z rozwojem działalności misyjnej, a jedynie, iż dwa ww. komponenty powinny zostać zaplanowane np.
- Wnioskodawca ze środków PROO planuje jedynie zakup siedziby, w której będzie prowadził warsztaty dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym (zaplanowano wskaźniki rezultatu oraz działania z tym związane) – **wniosek może uzyskać ocenę pozytywną;**
 - Wnioskodawca ze środków PROO planuje jedynie zakup siedziby, brak dodatkowych informacji i działań dotyczących realizacji działalności misyjnej w nowym lokalu – **wniosek nie może uzyskać oceny pozytywnej, brak komponentu dot. działalności misyjnej, wniosek wyłącznie o charakterze inwestycyjnym;**
- c. wniosek nie zawiera diagnozy co do rozwoju instytucjonalnego w oparciu o zidentyfikowane problemy i potrzeby bądź gdy diagnoza jest niewiarygodna, niespójna, lakoniczna etc. Diagnoza powinna zawierać analizę problemów i potrzeb w odniesieniu do działalności statutowej oraz tych deficytów, które ograniczają rozwój instytucjonalny organizacji. Diagnoza powinna być poparta wiarygodnymi danymi źródłowymi oraz informacjami.
- d. wniosek nie przewiduje działań odpowiadających sporządzonej diagnozie;

UWAGA

Zakładane działanie często może dotyczyć zarówno rozwoju instytucjonalnego jak i działań statutowych. Nie ma więc potrzeby, aby za wszelką cenę rozdzielać i kategoryzować poszczególne działania. Działania muszą być dobrze uzasadnione tak, by miały związek zarówno z misją jak i rozwojem, nie pozostawiając ekspertowi żadnych wątpliwości.

Część działań może być finansowanych NIE ze środków dotacji PROO, a np. z własnych środków organizacji. Nie jest to błąd. Przykładowo wnioskodawca może z środków PROO sfinansować część wynagrodzenia czy zakupu sprzętu.

Podczas przygotowywania oceny punktowej w kryterium nr 1 przydatne mogą być poniższe podkryteria:

Podkryterium 1: Czy problemy i potrzeby organizacji oraz jej interesariuszy zostały precyzyjnie zidentyfikowane i w sposób wyczerpujący uzasadnione?

Zagadnieniom tym poświęcona jest w dużej mierze rubryka „*Problemy i potrzeby wnioskodawcy*”, jednakże elementy diagnozy mogą znajdować się też w pozostałych rubrykach.

Analizując wniosek w ramach przedmiotowego podkryterium należy zwrócić uwagę, czy:

- a) we wniosku zostały wskazane kluczowe problemy, potrzeby organizacji w działalności programowej i rozwoju instytucjonalnym?
- b) we wniosku zostały wskazane główne ograniczenia dla rozwoju organizacji, które mają strategiczne znaczenie dla celów statutowych?
- c) obecna we wniosku diagnoza problemów i potrzeb organizacji jest wiarygodna – w miarę możliwości organizacja powinna opierać się na obiektywnych przesłankach. Rekomendowane są własne analizy – dot. efektywności struktury organizacyjnych, zasobów ludzkich;

Podkryterium 2: Czy założenia wniosku są adekwatne do celów PROO?

Cel główny PROO:

1. wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości,
2. wszechstronny rozwój sektora obywatelskiego, w tym podniesienia jakości działania organizacji, ich efektywnego zaangażowania w życie publiczne, zwiększenia funkcji kontrolnych oraz eksperckich,
3. wsparcie budowy silnego, sprawnego sektora obywatelskiego, który zachowując swoją różnorodność i niezależność będzie równocześnie realnym, równoprawnym partnerem w życiu publicznym i społecznym dla znacznie silniejszych instytucji władzy politycznej, ekonomicznej, medialnej czy samorządowej

Głównym celem Programu jest wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości. Wzmocnienie instytucjonalne ma prowadzić do wszechstronnego rozwoju sektora obywatelskiego, w tym do podniesienia jakości działania organizacji, ich efektywnego zaangażowania w życie publiczne, zwiększenia funkcji kontrolnych oraz eksperckich. Istotnym założeniem Programu jest wsparcie budowy silnego, sprawnego sektora obywatelskiego, który, zachowując swoją różnorodność i niezależność, będzie równocześnie realnym, równoprawnym partnerem w życiu publicznym i społecznym dla znacznie silniejszych instytucji władzy politycznej, ekonomicznej, medialnej czy samorządowej.

Podkryterium 3: Czy planowane działania wpisują się w zakres celów statutowych Wnioskodawcy? Czy działania z wniosku:

- są adekwatne do celów statutowych organizacji? Wnioskodawca powinien wskazać cele statutowe we wniosku.
- służą wzmocnieniu instytucjonalnemu organizacji i wzmocnieniu działalności statutowej?

Kryterium nr 2. Jakość zaplanowanych działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb.

Działania zaproponowane przez wnioskodawcę powinny wynikać z diagnozy (opisu problemów i potrzeb) i przyczyniać się do osiągnięcia opisanej wizji rozwoju wnioskodawcy. Opisane działania powinny pozwolić organizacji zniwelować zdiagnozowane deficyty, poprzez zaspokojenie ich potrzeb opisanych w przeprowadzonej diagnozie sytuacji organizacji.

Dokonując oceny w ramach kryterium 2 należy odpowiedzieć na pytania wynikające z następujących podkryteriów:

Podkryterium 1: Czy działania odpowiadają na potrzeby w zakresie działalności misyjnej Wnioskodawcy?

Zgodnie z założeniami programu realizacja planowanych działań powinna pozwolić organizacji zmniejszyć deficyty, które uniemożliwiają jej świadczenie i rozwój działań misyjnych. Działania powinny jednoznacznie wynikać z przeprowadzonej diagnozy sytuacji i zaspokajać zidentyfikowane potrzeby w celu minimalizowania istniejących problemów.

Ekspert przygotowując ocenę powinien skupić się na tym, czy:

- a. działania przedstawione we wniosku odnoszą się do wcześniej zdiagnozowanych problemów i potrzeb?
- b. działania jako sposoby zaradzenia wskazanym potrzebom są efektywne i faktycznie mogą służyć ich potrzebom?
- c. planowane działania pozwolą organizacji zwiększyć potencjał i możliwości działania w perspektywie długofalowej (dotacja nie zostanie „przejedzona”)?

Podkryterium 2: Czy zaplanowane działania są spójne, a wzmocnienie instytucjonalne wpłynie na skuteczność, zasięg, efektywność realizacji celów statutowych?

Ekspert oceniając wniosek wziąć pod uwagę, że planowane działania powinny stanowić pewien kompleksowy plan działania, który przybliży organizację do zwiększenia jej efektywności działania. W związku z powyższym powinien zbadać, czy:

- a. działania zaprezentowane we wniosku są spójne – czy działania są ze sobą choć w pewnym stopniu powiązane, nie stanowią losowej zbitki działań statutowych/listy życzeń a tworzą spójną całość i harmonijnie odpowiadają zarówno potrzebom nakreślonym we wniosku jak i specyfice danej organizacji?
- b. działania nawiązują zarówno do działalności misyjnej jak i służą wzmocnieniu instytucjonalnemu organizacji wnioskującej?
- c. działania przysłużą się ogółem rozwojowi organizacji wnioskującej, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia jej zasięgu działania, skuteczności lub efektywności w perspektywie długofalowej?

Podkryterium 3: Czy harmonogram zaplanowanych działań jest wykonalny?

Czy:

- a. wykonanie działań jest możliwa w przyjętych terminach realizacji?
- b. czy istnieje wysokie ryzyko naruszenia terminów realizacji zadań?

Szczególnie uważnie należy przyjrzeć się czasochłonnym działaniom, przykładowo tym związanym z adaptacją nieruchomości/przeprowadzeniem remontów.

Przykładowo, należy obniżyć punktację, gdy:

- a. we wniosku nie wykazano, że działania skierowane na rozwój instytucjonalny przełożą się na rozwój działalności misyjnej wnioskodawcy;
- b. działania oznaczone we wniosku nie wynikają wprost z diagnozy;
- c. działania nie wpływają na zmianę sytuacji organizacji w perspektywie długofalowej.

Kryterium nr 3. Wpływ działań zawartych we wniosku na interesariuszy, organizację oraz jej otoczenie.

W niniejszym kryterium ważna jest analiza wpływu działań na samą organizację wnioskującą oraz na jej otoczenie. Przy wyliczeniu oceny punktowej w kryterium nr 3 należy udzielić odpowiedzi na następujące podkryteria:

Podkryterium 1: Zasięg i znaczenie wpływu działań z punktu widzenia rozwoju instytucjonalnego Wnioskodawcy, interesariuszy oraz otoczenia.

- Czy:
- a. działania będą miały szeroki wpływ na organizację wnioskującą oraz jej otoczenie?
 - b. jak daleki zasięg działań przewiduje Wnioskodawca i czy jest to realne?
 - c. działania mają wpływać wyłącznie na Wnioskodawcę czy zarówno na organizację wnioskującą jak i jej interesariuszy wraz z otoczeniem?

Podkryterium 2: Czy działania i rezultaty są spójne?

- Czy:
- a. każdemu działaniu odpowiada odpowiedni rezultat opisany wskaźnikiem liczbowym?
 - b. rezultaty wynikają z opisanych działań?
 - c. czy określono rezultaty jakościowe, ukazujące faktyczną zmianę jaką Organizacja chce osiągnąć realizując zadanie?
 - d. planowane rezultaty odnoszą się do efektów realizowanych działań?
 - e. przyjęte metody monitorowania i dokumentowania wskaźników są adekwatne?

Podkryterium 3: Jaka jest jakość wskaźników rezultatu, zaproponowanych metod pomiaru ich osiągnięcia?

Zgodnie z zasadami Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich działania zaprezentowane przez Wnioskodawców powinny być rozliczane przez rezultaty, a zatem w oparciu o zaproponowane przez Wnioskodawcę wskaźniki rezultatu. **Wskaźniki rezultatów stanowią zatem kluczowy element wniosku. Wniosek ze źle określonymi wskaźnikami rezultatów nie będzie mógł być prawidłowo rozliczony!**

Ekspert powinien zwrócić uwagę, czy przyjęte wskaźniki są właściwie dobrane i w sposób jednoznaczny wyrażają efekty planowanych działań. Stosowanie przez beneficjentów wskaźników typu „Wartość wydatkowanych środków na remont nieruchomości” wydaje się absolutnie niewłaściwy. Czy wydatkowanie mniejszej kwoty na remont będzie skutkowało nieosiągnięciem założonych rezultatów, jakimi jest stworzenie zmodernizowanej siedziby?

Ekspert weryfikując wniosek musi pamiętać przede wszystkim o tym, że:

1. **Każde zaprezentowane działanie musi mieć swój rezultat** – wskaźnik rezultatu.
2. **Wskaźnik rezultatu musi być wymierny** – musi być wyrażony w wartości liczbowej.
3. **Wskaźnik rezultatu musi mieć wartość bazową (wynoszącą często po prostu „0”) oraz wartość docelową (odzwierciedlającą cel do którego Wnioskodawca dąży)**. Najczęściej wnioski mają również wartość pośrednią, która opisuje kamienie milowe osiągnięte w roku pośrednim przy dążeniu do osiągnięcia wartości docelowej.

4. **Każdy wskaźnik rezultatu musi zostać odpowiednio opisany.** Konieczne jest podanie działania, do którego dany wskaźnik się odnosi, a także podanie szczegółowego opisu metod jego pomiaru. Konieczne jest też podanie źródła danych służących do pomiaru wskaźnika.

Przykład prawidłowo opisanych wskaźników:

Nazwa wskaźnika: zakup samochodu dostawczego

Jednostka: pojazd

Wartość bazowa: 0 (gdyż organizacja nie posiadała żadnego pojazdu dostawczego)

Wartość pośrednia na rok 2024: 1 (gdyż organizacja planuje zakupić pojazd w roku 2024)

Wartość pośrednia na rok 2025: 1 (gdyż organizacja nadal będzie posiadała pojazd w roku 2025)

Wartość docelowa (tj. wartość na rok końca zadania w tym przypadku 2026): 1 (gdyż organizacja nadal będzie posiadała pojazd w roku 2026).

Przykład nieprawidłowo opisanych wskaźników:

Nazwa wskaźnika: zakup samochodu dostawczego

Jednostka: pojazd

Wartość bazowa: 0 (gdyż organizacja nie posiadała żadnego pojazdu dostawczego)

Wartość pośrednia na rok 2024: 1 (gdyż organizacja planuje zakupić pojazd w roku 2024)

Wartość pośrednia na rok 2025: 0 (błąd – gdyż, mimo że organizacja nie zakupi w tym roku żadnego pojazdu, to nadal będzie nim dysponowała!)

Wartość docelowa (tj. wartość na rok końca zadania w tym przypadku 2026): 1 (gdyż organizacja nadal będzie posiadała pojazd w roku 2025).

Podkryterium 4: Plan utrzymania trwałości rezultatów.

Według założeń PROO zadania realizowane w ramach Priorytetu 1a mają charakter planu rozwoju organizacji w perspektywie długofalowej. Dotacja ma pomóc organizacji przezwyciężyć problemy, które uniemożliwiają jej dalszy rozwój. W związku z powyższym efekty realizowanych działań powinny mieć charakter długofalowy i wskazywać na poprawę sytuacji organizacji w zakresie działalności statutowej i rozwoju instytucjonalnego.

Czy:

- organizacja planuje kontynuowanie części działań po skończeniu się dotacji, czy też wszelkie działania są planowane jedynie na czas trwania zadania?
- czy plan kontynuacji działalności na lata po zakończeniu realizacji zadania jest wykonalny i spójny z zaprezentowanymi działaniami?

Istotne jest, aby przynajmniej część wskaźników odnosiła się do rozwoju potencjału i możliwości działania organizacji.

Podkryterium 5: Jakość rezultatów w odniesieniu do różnicowania przyszłych źródeł przychodów, wykorzystywania różnorodnych metod pozyskiwania środków na działalność statutową.

Według założeń PROO zadanie powinno skutkować osiągnięciem przynajmniej częściowej niezależności beneficjenta. W sytuacji idealnej beneficjent, po zakończeniu realizacji zadania, nie powinien być już uzależniony od pozyskiwania grantów. W związku z powyższym w zadaniu powinny pojawić się działania i rezultaty wskazujące na to, czy:

- a. organizacja wnioskująca zakłada dywersyfikację źródeł pozyskiwania środków?
- b. organizacja planuje pozyskać inne niż do tej pory źródła przychodu?
- c. organizacja planuje zwiększyć swoje przychody?

Kryterium nr 4. Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku

W niniejszym kryterium ważna jest podmiotowa analiza wniosku. Ekspert powinien skupić się tu bardziej na samej organizacji i na tym, czy jej potencjał daje rękojmię poprawnego wykorzystania dotacji. Wnioskodawca w treści wniosku powinien przedstawić informacje umożliwiające ocenę potencjału organizacji i jego adekwatność do planowanych działań. Z opisu powinno wynikać, że wnioskodawca posiada odpowiednie kwalifikacje doświadczenie, które umożliwią mu realizację przedmiotowego zadania i osiągnąć zaplanowane rezultaty.

Przy wyliczeniu oceny punktowej w kryterium nr 4 należy udzielić odpowiedzi na następujące podkryteria:

Podkryterium 1: Jaki jest potencjał kadrowy, techniczny, ekonomiczny Wnioskodawcy?

- Czy:
- a. organizacja dysponuje odpowiednim zapleczem kadrowym – czy zespół zarządzający jest kompetentny? Czy organizacja dysponuje odpowiednim potencjałem technicznym i ekonomicznym, by prawidłowo zrealizować zakładane działania?
 - b. osoby zaangażowane w realizację działań są odpowiednio kompetentne i doświadczone?

Podkryterium 2: Jakie jest doświadczenie wnioskodawcy w opisanej we wniosku działalności?

- Czy:
- a. organizacja realizowała już zadania/projekty za porównywalną kwotę?
 - b. jeśli sama organizacja jest stosunkowo niedawno utworzona, to czy jej zespół zarządzający/koordynatorzy wykonujący zadanie posiadają odpowiednie doświadczenie?

- c. jeśli sama organizacja dopiero niedawno uzyskała formalny status, to czy wcześniej nie funkcjonowała na zasadach nieformalnych?

Podkryterium 3: Czy wniosek zawiera trafną i wszechstronną analizę ryzyka?

Wniosek powinien zawierać zwięzłą analizę ryzyka wykonania zadania. Mimo, że nie jest to niezbędny wymóg, to zamieszczenie trafnej i wszechstronnej analizy ryzyka powinien być wyróżniony.

W nawiązaniu do tego podkryterium ekspert powinien ocenić opis głównych ryzyk, które mogą mieć negatywny wpływ na realizację zaplanowanych działań lub osiągnięcie założonych rezultatów. Analiza ryzyka powinna zawierać również sposoby zapobiegania poszczególnym zagrożeniom, które powinny być opisane przez wnioskodawcę.

Kryterium nr 5. Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek.

Kryterium to obejmuje szczegółową analizę budżetu przedstawionego we wniosku. Kluczowe jest, by wydatki zaplanowane przez Wnioskodawcę były zgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz Regulaminem Konkursu.

W przypadku tego kryterium ekspert powinien wziąć pod uwagę następujące elementy:

- ✓ Czy zaplanowane wydatki są bezpośrednio związane z realizacją działań przygotowawczych do utworzenia kapitału żelaznego?
- ✓ Czy zaplanowane wydatki są niezbędne do osiągnięcia rezultatów, racjonalne i efektywne, zgodne z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, odpowiadające cenom rynkowym?

Mając powyższe na uwadze Ekspert powinien zwrócić uwagę czy wydatki są:

1. Niezbędne do osiągnięcia zakładanych rezultatów;
2. Racjonalne i efektywne;
3. Zgodne z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
4. Odpowiadające cenom rynkowym.

W sytuacji stwierdzenia, że dany wydatek jest nieracjonalny, został przeszacowany lub nie wpisuje się w cele Programu należy go zakwestionować poprzez wypełnienie tabeli: „Kwestionowane pozycje wydatków”. Należy w tym miejscu wybrać z listy nazwę wydatku, wskazać jaka wielkość wydatku jest możliwa do pokrycia z dotacji oraz uzasadnić swoją decyzję.

WYDATKI INWESTYCYJNE

Z punktu widzenia księgowości istotne jest również, by koszty inwestycyjne były odpowiednio oznaczone.

Poprzez wydatki inwestycyjne rozumiemy środki trwałe oraz wartości niematerialne powyżej 10 000 zł.

Błędne określenie kosztów jako inwestycyjne lub nie, powinno stanowić podstawę do odjęcia punktów. Jest to szczególnie istotne, gdyż na podstawie budżetu z wniosku ustalana jest kwota dotacji w podziale na środki na działalność bieżącą oraz wydatki inwestycyjne. Wnioskodawca określa rodzaj wydatków wybierając w ostatniej kolumnie budżetu opcję „TAK”. Błędna kwalifikacja wydatków może skutkować brakiem możliwości przekazania dotacji na dany cel.

Zgodnie z Ustawą o Rachunkowości **wartości niematerialne i prawne** – rozumie się jako nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności:

- ✓ autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje,
- ✓ prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych,
- ✓ know-how.

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również nabytą wartość firmy oraz koszty zakończonych prac rozwojowych.

Środki trwałe – rozumie się przez to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki, w szczególności:

- ✓ nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- ✓ maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- ✓ ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- ✓ inwentarz żywy.

PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Z uwagi na przepisy prawa powszechnie obowiązującego niedopuszczalne jest finansowanie działalności z dotacji otrzymanej w ramach PROO. Organizacja wnioskująca może jednak prowadzić działalność gospodarczą, jeśli jej finansowanie nie pochodzi z dotacji. Co więcej, w ramach dotacji pochodzącej z PROO można sfinansować przygotowanie do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej (o ile środki trwałe zakupione w tym celu nie będą użytkowane w celu prowadzenia działalności gospodarczej).

Dozwolone jest:

Finansowanie z dotacji z PROO odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Prowadzenie przez Wnioskodawcę działalności gospodarczej, której finansowanie pozyskiwane jest ze źródeł innych niż dotacja z PROO.

Finansowanie z dotacji z PROO przygotowania do prowadzenia działalności gospodarczej (np. poprzez pokrycie kosztów kursów, szkoleń, studiów etc.).

Niedozwolone jest:

Finansowanie z dotacji z PROO działalności gospodarczej w okresie realizacji zadania.

3. Wytyczne do oceny merytorycznej wniosków w Priorytecie 1b

Przedmiotem Konkursu jest wsparcie zadań służących zwiększeniu aktywności organizacji obywatelskich w zakresie realizacji przez nie projektów międzynarodowych oraz sięganiu przez te organizacje po środki w ramach programów wdrażanych przez instytucje zagraniczne. Przedmiot konkursu będzie realizowany poprzez sfinansowanie wkładów własnych organizacji, które uzyskują dofinansowanie projektów z innych źródeł. W ramach Priorytetu 1b PROO udzielane są dotacje na realizację zadań określonych w art. 88a ust. 5 pkt 2-4 UoGH.

Dotacje udzielane w ramach Priorytetu 1b są przeznaczone wyłącznie na sfinansowanie wkładu własnego, który pozwoli na:

1. Udział organizacji obywatelskich w projektach międzynarodowych.
2. Realizację projektów w ramach programów wdrażanych przez instytucje zagraniczne oraz realizację projektów w ramach programów ponadnarodowych.

Dotacja może zostać przyznana wyłącznie na pokrycie wymaganego wkładu własnego w projektach międzynarodowych, które są zgodne z celami PROO. Zadaniem eksperta jest m.in. weryfikacja tego warunku na etapie oceny merytorycznej wniosku.

UWAGA!

"Projekt międzynarodowy" według PROO 1B to projekt, który jest finansowany ze źródeł zagranicznych (oraz nie jest finansowany lub współfinansowany z polskich środków publicznych) i realizowany między innymi na terenie Polski lub poza jej granicami

Projekt międzynarodowy, którego wkład własny ma zostać sfinansowany z dotacji w Priorytecie 1b PROO musi być realizowany w ramach programu wdrażanego przez instytucje zagraniczne lub programu międzynarodowego.

Są to podstawowe założenia Programu, które musi spełnić każdy wniosek konkursowy. Oznacza to, że we wniosku muszą znaleźć się elementy wskazujące, że realizacja zadania będzie wiązała się z udziałem organizacji obywatelskiej w projekcie międzynarodowym, z realizacją projektu w ramach programów wdrażanych przez instytucje zagraniczne lub z realizacją projektu w ramach programów ponadnarodowych.

Niespełnienie tego wymagania powinno skutkować odrzuceniem wniosku na etapie oceny merytorycznej – punktację należy obniżyć pierwszym kryterium oceny (dot. adekwatności wniosku w odniesieniu do celów Programu).

Konkurs prowadzony jest z pominięciem etapu pierwszego (wnioski wstępne), zgodnie z § 18 ust. 1 RwfWRSO, ze względu na przedmiot Konkursu, opisany w rozdziale 4 Regulaminu, tj. wsparcie organizacji obywatelskich w realizacji projektów międzynarodowych oraz w sięganiu po środki w ramach programów wdrażanych przez instytucje zagraniczne, poprzez zapewnienie im środków na wymagany dla tego typu przedsięwzięć wkład własny.

W przypadku oceny merytorycznej wniosków w priorytecie 1b jeden ekspert ocenia wnioski w liczbie ok. dziesięciu wniosków (w zależności od liczby wniosków złożonych w danej edycji). Wszystkie wnioski do oceny zostaną przekazane jednorazowo.

Kryteria oceny merytorycznej wniosków PROO 1b

l.p.	Kryterium	Liczba punktów
1.	Adekwatność Wniosku w odniesieniu do celów Programu (celu głównego Programu i celów szczegółowych) – założenia projektu, którego wkład własny ma zostać sfinansowany ze środków dotacji są adekwatne do celu głównego PROO i obejmuje: – wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego i/lub,– zwiększenie udziału organizacji obywatelskich w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości i/lub,– wszechstronny rozwój sektora obywatelskiego, w tym podniesienie jakości działania organizacji i/lub,– zaangażowanie organizacji obywatelskich w życie publiczne i/lub,– zwiększenie funkcji kontrolnych oraz eksperckich i/lub,– wsparcie budowy silnego, sprawnego sektora obywatelskiego, który zachowując swoją różnorodność i niezależność, będzie równocześnie realnym, równoprawnym partnerem w życiu publicznym i społecznym dla znacznie silniejszych instytucji władzy politycznej, ekonomicznej, medialnej czy samorządowej.	25

	WAŻNE!	
	W przypadku stwierdzenia, że złożony wniosek jest niezgodny z celem ogólnym lub celami szczegółowymi Programu, lub nie wpisuje się w priorytet, w którym został złożony, otrzymuje „0” punktów i nie podlega dalszej ocenie.	
	Wniosek może zostać oceniony na zero punktów wyłącznie po uzyskaniu zgody NIW-CRSO oraz po przedstawieniu w karcie oceny szczegółowego uzasadnienia przyczyn negatywnej oceny.	
2.	Jakość planu działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb.	25
3.	Wpływ działań zawartych w projekcie na uczestników, organizacje zaangażowane w realizację projektu oraz inne podmioty będące interesariuszami działań, w tym także trwałość rezultatów działań i jakość środków mających na celu upowszechnienie rezultatów.	20
4.	Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku.	20
5.	Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek.	10
	Suma punktów oceny merytorycznej wniosku	100

Kryterium nr 1. Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu.

Ocena tego kryterium jest zasadniczym elementem oceny merytorycznej wniosków. By uzyskać pozytywną ocenę merytoryczną wniosek musi otrzymać nie mniej niż 50% punktów w Kryterium nr 1.

Ekspert powinien negatywnie ocenić wniosek, gdy:

- a. wniosek nie zakłada **sfinansowania minimalnego wkładu własnego**, wymaganego przy realizacji projektu międzynarodowego;
- b. projekt, do którego wkład własny stara się uzyskać Wnioskodawca, nie ma charakteru międzynarodowego (zgodnie z definicjami przyjętymi w *Regulaminie*), nie jest elementem programu wdrażanego przez instytucję zagraniczną, bądź nie jest realizowany w ramach programu międzynarodowego;
- c. działania przewidziane przez Wnioskodawcę nie mieszczą się w jego działalności statutowej;
- d. wniosek nie wpisuje się w cele PROO (szczególnie gdy projekt międzynarodowy, o którym mowa wyżej, nie jest zgodny z celami PROO);
- e. wniosek jest w rażącym stopniu niezgodny z Regulaminem (przykładowo – przewiduje sfinansowanie z środków PROO działalności gospodarczej);

UWAGA

W przeciwieństwie do innych konkursów związanych z PROO, konkurs organizowany w ramach PROO 1b dotyczy przyznania dotacji na wkład własny do projektu. Logika projektowa nie tylko może, ale i powinna pojawiać się we wniosku!

Część działań może być finansowanych NIE ze środków dotacji PROO, a np. z własnych środków organizacji. Nie jest to błąd. Przykładowo Wnioskodawca może z środków PROO sfinansować część wynagrodzenia czy zakupu sprzętu.

Kryterium nr 2. Jakość planu działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb.

Czy wniosek (wraz z załącznikami) zawiera analizę zaplanowanych przez Wnioskodawcę działań w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów i potrzeb?

Działania zaproponowane przez Wnioskodawcę powinny wynikać z diagnozy (opisu problemów i potrzeb) i przyczyniać się do osiągnięcia określonego przez Wnioskodawcę celu.

Najważniejsze jest zweryfikowanie, czy planowane działania przyczynią się do rozwiązania naświetlonej we wniosku sytuacji problemowej i czy wynikają one z opisanych potrzeb.

Dokonując oceny w ramach kryterium 2 należy odpowiedzieć na pytania:

Czy działania odpowiadają na potrzeby?

Czy:

- d. działania przedstawione we wniosku odnoszą się do wcześniej zdiagnozowanych problemów i potrzeb?
- e. działania jako sposoby zaradzenia wskazanym potrzebom są efektywne?

Czy zaplanowane działania są spójne, a przeprowadzenie wpłynie na skuteczność, zasięg, efektywność realizacji celów statutowych?

Czy:

- a. działania zaprezentowane we wniosku są spójne – czy działania są ze sobą choć w pewnym stopniu powiązane, nie stanowią losowej zbitki działań statutowych/listy życzeń a tworzą spójną całość i

harmonijnie odpowiadają zarówno potrzebom nakreślonym we wniosku jak i specyfice danej działalności?

- b. działania wpisują się w profil działalności misyjnej organizacji wnioskującej?
- c. działania przysłużą się ogółem rozwojowi organizacji wnioskującej, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia jej zasięgu działania, skuteczności lub efektywności?

Kryterium nr 3. Wpływ działań zawartych we wniosku na interesariuszy, organizację oraz jej otoczenie

W niniejszym kryterium ważna jest analiza wpływu działań na otoczenie.

Przy wyliczeniu oceny punktowej w kryterium nr 3 należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania:

Jaki jest zasięg i znaczenie wpływu działań z punktu widzenia rozwoju instytucjonalnego Wnioskodawcy, interesariuszy oraz otoczenia.

Czy:

- a. działania będą miały szeroki wpływ na uczestników projektu, organizacje zaangażowane w jego realizację oraz inne podmioty-interesariuszy działań?
- b. jaki wpływ będzie miał projekt na samego Wnioskodawcę?
- c. jak daleki zasięg działań przewiduje Wnioskodawca i czy jest to realne?
- d. działania i ich rezultaty są spójne z resztą wniosku?
- e. wniosek zawiera ocenę wpływu, jaki zaplanowane działania oraz wykorzystanie środków z dotacji będą miały na realizację działalności misyjnej (statutowej) i rozwój instytucjonalny?

Czy wniosek przewiduje uzyskanie pewnej trwałości rezultatów i ich skutków?

Mimo, że Priorytet PROO 1b nie jest skoncentrowany na rozwoju instytucjonalnym, pożądane jest by efekty działań Wnioskodawcy odznaczały się pewną trwałością.

Czy:

- a. organizacja planuje kontynuowanie części działań po skończeniu się dotacji, czy też wszelkie działania są planowane jedynie na czas trwania zadania?
- b. czy plan kontynuacji działalności na lata po zakończeniu realizacji zadania jest wykonalny i spójny z zaprezentowanymi działaniami?
- c. czy Wnioskodawca przewiduje rozpowszechnienie skutków działań?

Kryterium nr 4. Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku

Oceniając to kryterium, ekspert powinien odpowiedzieć sobie na pytania:

- Czy zaplanowane działania są możliwe do zrealizowania?
- W jaki sposób Wnioskodawca uzasadnił wybór zaplanowanych działań?
- Czy Wnioskodawca wskazał małe zadania składające się na zaplanowane działania?
- Jak ekspert ocenia metody realizacji działań, ich zarządzanie, wdrażania?

Ocena wykonalności zadania (możliwości realizacji zaplanowanych działań) powinna być efektem analizy całego wniosku. Dzięki udzieleniu odpowiedzi na powyższe pytania, ekspert może ocenić wykonalność zaplanowanych działań. Analiza taka powinna brać też pod uwagę m. in. doświadczenie Wnioskodawcy, adekwatność działań do założonego planu rozwoju, posiadane zasoby (sprzętowe, finansowe i osobowe), a także planowany sposób realizacji zadania. W celu oceny tego kryterium pomocna jest Część B wniosku – informacje o Wnioskodawcy. Organizacja wnioskująca ma tam za zadanie opisać swoją działalność, z uwzględnieniem historii działania, opisać własny potencjał w wymiarze instytucjonalnym, organizacyjnym i programowym, a także wskazać zdolności do zarządzania projektami (szczególnie w aspekcie międzynarodowym).

Ważne jest przeprowadzenie analizy dotyczącej potencjału kadrowego, technicznego i ekonomicznego Wnioskodawcy.

Czy:

- a. organizacja dysponuje odpowiednim zapleczem kadrowym – czy zespół zarządzający jest kompetentny? Czy organizacja dysponuje odpowiednim potencjałem technicznym i ekonomicznym, by prawidłowo zrealizować zakładane działania?
- b. czy osoby zaangażowane w realizację działań są odpowiednio kompetentne i doświadczone?

Jakie jest doświadczenie Wnioskodawcy w opisanej we wniosku działalności?

Czy:

- a. organizacja realizowała już zadania/projekty za porównywalną kwotę?
- b. jeśli sama organizacja jest stosunkowo niedawno utworzona, to czy jej zespół zarządzający/koordynatorzy wykonujący zadanie posiadają odpowiednie doświadczenie?
- c. jeśli sama organizacja dopiero niedawno uzyskała formalny status, to czy wcześniej nie funkcjonowała na zasadach nieformalnych?

Czy wniosek zawiera trafną i wszechstronną analizę ryzyka?

Wniosek może zawierać zwięzłą analizę ryzyka wykonania zadania. Mimo, że nie jest to niezbędny wymóg, to zamieszczenie trafnej i wszechstronnej analizy ryzyka należy przyjąć jako dobrą praktykę.

Kryterium nr 5. Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek.

Kryterium to obejmuje analizę budżetu przedstawionego we wniosku. Kluczowe jest, by wydatki zaplanowane przez Wnioskodawcę były zgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz Regulaminem Konkursu.

Wydatki muszą być zatem:

5. Niezbędne do osiągnięcia zakładanych rezultatów;
6. Racjonalne i efektywne;
7. Zgodne z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
8. Odpowiadające cenom rynkowym.

PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Z uwagi na przepisy prawa powszechnie obowiązującego niedopuszczalne jest finansowanie działalności gospodarczej z dotacji otrzymanej w ramach PROO. Organizacja wnioskująca może jednak prowadzić działalność gospodarczą, jeśli jej finansowanie nie pochodzi z dotacji.

Dozwolone jest:

Finansowanie z dotacji z PROO odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Prowadzenie przez Wnioskodawcę działalności gospodarczej, której finansowanie pozyskiwane jest ze źródeł innych niż dotacja z PROO.

Finansowanie z dotacji z PROO przygotowania do prowadzenia działalności gospodarczej (np. poprzez pokrycie kosztów kursów, szkoleń, studiów etc.).

Niedozwolone jest:

Finansowanie z dotacji z PROO działalności gospodarczej w okresie realizacji zadania.

4. Wytyczne do oceny merytorycznej wniosków w Priorytecie 3

UWAGA!

Przedmiotem Konkursu jest udzielenie dotacji na realizację zadania, polegającego na wsparciu inicjatyw służących rozwojowi instytucjonalnemu oraz realizacji działań statutowych przez **organizacje strażnicze i media obywatelskie**, działające na rzecz tworzenia przestrzeni dla pluralistycznej debaty wokół istotnych spraw publicznych, monitorowania działań instytucji publicznych i prywatnych w duchu troski o dobro wspólne, w szczególności tam, gdzie podejmowane są decyzje lub stanowione jest prawo.

Uwaga!

W ramach Konkursu o dotacje mogą ubiegać się wyłącznie następujące kategorie organizacji obywatelskich:

- a) **media obywatelskie** – tj. organizacje prowadzące regularną działalność statutową polegającą na publikowaniu treści ważnych z punktu widzenia:
- społeczności lokalnej lub regionalnej, a dominujący obszar tematyczny obejmuje poziom lokalny lub regionalny,
 - wyodrębnionych grup społecznych lub branż,
- b) **organizacje strażnicze** – tj. organizacje, których celem statutowym jest obywatelska kontrola działań władz publicznych lub instytucji prywatnych oraz które systematycznie monitorują procesy legislacyjne, rzetelność, uczciwość i sprawność władz, a także wywieranie wpływu na rzecz osiągnięcia zmian w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów w sferze publicznej, przy zachowaniu stałej dbałości o dokumentowanie i upowszechnianie informacji o prowadzonej działalności.

W ramach Konkursu o dotacje mogą ubiegać się wyłącznie organizacje prowadzące działalność wskazaną w punkcie a) oraz b) od minimum 12 miesięcy.

Dotacje w ramach PROO3 mogą być przeznaczone na:

1. wspieranie działań statutowych lokalnych organizacji strażniczych i mediów obywatelskich,
2. rozwój instytucjonalny organizacji, w tym: budowanie stabilnych podstaw ich dalszego funkcjonowania, tworzenie perspektywicznych planów działania i finansowania, podnoszenie standardów pracy i zarządzania organizacją,
3. wspieranie rozwoju porozumień organizacji, platform współpracy, reprezentacji środowisk organizacji sektora pozarządowego.

Ocena merytoryczna ma charakter całościowy. Oznacza to, że dotyczy całego wniosku, a nie jego poszczególnych elementów. Karta oceny nie jest zatem odbiciem pól tekstowych zawartych we wniosku, a informacje dotyczące poszczególnych kryteriów oceny mogą znajdować się w różnych częściach wniosku.

Kryteria oceny merytorycznej wniosków PROO 3

l.p.	Kryterium	Liczba punktów
1.	Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu (celu głównego Programu i celów szczegółowych), w tym: – problemy i potrzeby organizacji oraz jej interesariuszy zostały precyzyjnie zidentyfikowane i w sposób wyczerpujący uzasadnione (10 pkt), – założenia wniosku są adekwatne do celów PROO (10 pkt), – wniosek zakłada realizację misji organizacji – lokalnych działań w zakresie dziennikarstwa obywatelskiego lub działań strażniczych w powiązaniu z rozwojem instytucjonalnym (5 pkt). WAŻNE! W przypadku stwierdzenia, że złożony wniosek jest niezgodny z celem ogólnym lub celami szczegółowymi Programu, lub nie wpisuje się w priorytet, w którym został złożony, otrzymuje „0” punktów i nie podlega dalszej ocenie. Wniosek może zostać oceniony na zero punktów wyłącznie po uzyskaniu zgody NIW-CRSO oraz po przedstawieniu w karcie oceny szczegółowego uzasadnienia przyczyn negatywnej oceny. UWAGA! Weryfikując doświadczenie organizacji opisane we wniosku, jeżeli ekspert uzna, iż organizacja nie wykazała min. 12 miesięcy w prowadzeniu właściwej dla priorytetu działalności musi zgłosić to do NIW-CRSO. Taki wniosek nie będzie zgodny z Regulaminem konkursu!	25
2.	Jakość zaplanowanych działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb, w tym: – działania odpowiadają na potrzeby w zakresie działalności misyjnej Wnioskodawcy (10 pkt), – zaplanowane działania są spójne, a wzmocnienie instytucjonalne wpłynie na skuteczność, zasięg, efektywność realizacji celów statutowych (10 pkt), – harmonogram zaplanowanych działań jest wykonalny (5 pkt).	25
3.	Wpływ działań zawartych we wniosku na interesariuszy, organizację (Wnioskodawcę) oraz jej otoczenie, w tym: – zasięg i znaczenie wpływu działań z punktu widzenia rozwoju instytucjonalnego Wnioskodawcy, interesariuszy, otoczenia (5 pkt) – spójność działań i rezultatów (5 pkt)	20

	– jakość wskaźników rezultatu, zaproponowanych metod pomiaru ich osiągnięcia (5 pkt), – plan utrzymania trwałości rezultatów oraz jakość środków mających na celu upowszechnianie rezultatów (5 pkt)	
4.	Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku, w tym: – potencjał kadrowy, techniczny, ekonomiczny Wnioskodawcy (5 pkt), – doświadczenie w działalności opisanej we wniosku, w tym w szczególności doświadczenie w zakresie mediów obywatelskich lub działalności strażniczej (5 pkt), – adekwatność sposobu zarządzania realizacją zaplanowanych działań (5 pkt), – trafność i wszechstronność analizy ryzyka (5 pkt).	20
5.	Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek. Ocenie podlega czy zaplanowane wydatki są: – niezbędne do osiągnięcia rezultatów (4 pkt), – racjonalne i efektywne (4 pkt), – zgodne z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, odpowiadające cenom rynkowym (2 pkt).	10
	Suma punktów oceny merytorycznej wniosku pełnego	100

Kryterium nr 1 – Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu

By uzyskać pozytywną ocenę merytoryczną wniosek musi otrzymać nie mniej niż 50% punktów w Kryterium nr 1.

Analizując wniosek w ramach przedmiotowego kryterium należy zwrócić uwagę, czy:

- problemy i potrzeby organizacji oraz jej interesariuszy zostały precyzyjnie zidentyfikowane i w sposób wyczerpujący uzasadnione,
- założenia wniosku są adekwatne do celów PROO,
- wniosek zakłada realizację misji organizacji – lokalnych działań w zakresie dziennikarstwa obywatelskiego lub działań strażniczych w powiązaniu z rozwojem instytucjonalnym.

Niespełnienie wymogu wsparcia działań statutowych oraz rozwoju instytucjonalnego wnioskodawcy powinno skutkować odrzuceniem wniosku na etapie oceny merytorycznej – (dot. adekwatności wniosku w odniesieniu do celów Programu),

Ekspert powinien negatywnie ocenić wniosek, gdy:

- a. wniosek nie wpisuje się w cele PROO;

- b. we wniosku nie zaplanowano działań w odniesieniu do działań statutowych wnioskodawcy oraz do jego wzmocnienia instytucjonalnego. Te dwa komponenty koniecznie muszą pojawiać się we wniosku, by mógł on uzyskać ocenę pozytywną.

Ekspert powinien w szczególności negatywnie ocenić:

- wniosek o charakterze wyłącznie projektowym (kiedy organizacja zakłada jedynie realizację kolejnych projektów),
- wniosek o charakterze wyłącznie inwestycyjnym (kiedy organizacja zakłada jedynie wydatki o charakterze inwestycyjnym a działalność statutowa jest całkowicie pominięta w działaniach i wskaźnikach rezultatu),
- wniosek nie zawiera diagnozy co do rozwoju instytucjonalnego w oparciu o zidentyfikowane problemy i potrzeby, bądź gdy diagnoza jest niewiarygodna, niespójna, lakoniczna etc. Diagnoza powinna zawierać analizę problemów i potrzeb w odniesieniu do działalności statutowej oraz ograniczających rozwój instytucjonalny organizacji. Diagnoza powinna być poparta danymi z ogólnodostępnych źródeł lub uzasadniona szczegółową analizą potrzeb organizacji;
- wniosek nie przewiduje działań odpowiadających sporządzonej diagnozie;
- wniosek nie przewiduje działań związanych z rozwojem mediów obywatelskich lub organizacji strażniczych.

Kryterium nr 2 – Jakość zaplanowanych działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb

Analizując wniosek w ramach przedmiotowego kryterium należy zwrócić uwagę, czy:

- działania odpowiadają na potrzeby w zakresie działalności misyjnej Wnioskodawcy (grupy partnerskiej),
- zaplanowane działania są spójne, a wzmocnienie instytucjonalne wpłynie na skuteczność, zasięg, efektywność realizacji celów statutowych,
- harmonogram zaplanowanych działań jest wykonalny.

Działania zaproponowane przez wnioskodawcę powinny wynikać z diagnozy (opisu problemów i potrzeb) i przyczyniać się do osiągnięcia opisanej wizji rozwoju wnioskodawcy.

Ważne jest zweryfikowanie, czy planowane działania przyczynią się do rozwoju wnioskodawcy i czy wynikają one z opisanych potrzeb wnioskodawcy.

Ekspert weryfikuje, czy wskazane we wniosku działania skierowane na rozwój instytucjonalny przełożą się na rozwój działalności statutowej (misyjnej) organizacji.

Przykładowo, należy obniżyć punktację, gdy:

- a. we wniosku nie wykazano, że działania skierowane na rozwój instytucjonalny przełożą się na rozwój działalności statutowej wnioskodawcy;
- b. działania oznaczone we wniosku nie wynikają wprost z diagnozy.

Kryterium nr 3 – Wpływ działań zawartych we wniosku na interesariuszy, organizację oraz jej otoczenie

Ekspert w kryterium tym weryfikuje, czy wniosek zawiera ocenę wpływu, jaki zaplanowane działania oraz wykorzystanie środków z dotacji będą miały na realizację działalności misyjnej (statutowej) i rozwój instytucjonalny. Należy również zwrócić uwagę na to, czy organizacja ma pomysł na siebie po wykorzystaniu dotacji, czy Wnioskodawca przedstawił wizję organizacji w perspektywie długofalowej (to bardzo ważne), czy działania zakładają dywersyfikację źródeł finansowania, żeby organizacja stała się niezależna po skonsumowaniu dotacji.

Ocenie podlega:

- zasięg i znaczenie wpływu działań z punktu widzenia rozwoju instytucjonalnego Wnioskodawcy, interesariuszy, otoczenia,
- spójność działań i rezultatów,
- jakość wskaźników rezultatu oraz zaproponowanych metod pomiaru ich osiągnięcia,
- plan utrzymania trwałości rezultatów, możliwość kontynuacji działalności strażniczej lub w zakresie mediów obywatelskich,
- jakość środków mających na celu upowszechnienie rezultatów,
- jakość rezultatów w odniesieniu do różnicowania przyszłych źródeł przychodów, wykorzystywania różnorodnych metod pozyskiwania środków na działalność statutową.

Należy obniżyć punktację, gdy:

- a. we wniosku nie wykazano, że działania umożliwią kontynuowania lub zwiększenie możliwości działalności statutowej;
- b. we wniosku nie wykazano, że środki z dotacji zwiększą potencjał instytucjonalny organizacji.

Kryterium nr 4 – Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku

Weryfikując doświadczenie organizacji opisane we wniosku, jeżeli ekspert uzna, iż organizacja nie wykazała min. 12 miesięcy w prowadzeniu właściwej dla priorytetu działalności **musi zgłosić to do NIW-CRSO. Taki wniosek nie będzie zgodny z Regulaminem konkursu!**

Diagnoza wykonalności zadania (możliwości realizacji zaplanowanych działań) powinna być efektem analizy całego wniosku. Dzięki analizie odpowiedzi na powyższe pytania, ekspert może ocenić wykonalności zaplanowanych działań. Analiza taka powinna brać też pod uwagę m. in. doświadczenie wnioskodawcy, adekwatność działań do założonego planu rozwoju, posiadane zasoby i planowany sposób realizacji zadania.

Jeśli organizacja zrobiła analizę ryzyka i opisała, w jaki sposób będzie zapobiegać poszczególnym zagrożeniom, to podnosi to wartość wniosku i zasługuje na dodatkowe punkty (dowodzi, że organizacja jest bardziej świadoma); punkty można odjąć właśnie za brak analizy ryzyka i za lakoniczny opis kadry (ekspertów i innych zaangażowanych osób).

Cenną informacją, umożliwiającą oszacowanie możliwości realizacji zadania, może być również wskazana kwota budżetu (przychodów) wnioskodawcy z poprzedniego roku (znajdująca się w oświadczeniach). Należy także zwrócić uwagę na sam budżet zadania. Jeśli jest on znacząco wyższy niż dotychczasowe roczne przychody organizacji – jest to dla oceniającego sygnał, że powinien bardzo dokładnie analizować możliwości działania organizacji. Nie można przyjąć, że organizacja wnioskująca o znacznie wyższą kwotę niż budżet jakim dotychczas dysponowała, nie ma możliwości zrealizowania założonych działań.

Ocenie podlega:

- potencjał kadrowy, techniczny, ekonomiczny Wnioskodawcy,
- doświadczenie w działalności opisanej we wniosku, w tym w szczególności doświadczenie w zakresie mediów obywatelskich lub działalności strażniczej (w przypadku organizacji rozpoczynającej działalność w obszarach objętych Konkursem – doświadczenia zaangażowanych osób),
- adekwatność sposobu zarządzania realizacją zaplanowanych działań
- trafność i wszechstronność analizy ryzyka.

Oceniając to kryterium, ekspert powinien odpowiedzieć sobie na pytania:

- Czy wniosek odnosi się do zdefiniowanych potrzeb i problemów?
- Czy i w jaki sposób opisano wpływ zaplanowanego wsparcia instytucjonalnego na realizację działań statutowych?
- Czy zaplanowane działania są możliwe do zrealizowania, także w kontekście doświadczeń organizacji rozpoczynających działalność?
- W jaki sposób wnioskodawca uzasadnił wybór zaplanowanych działań?

- Czy wnioskodawca wskazał „poddziałania” składające się na zaplanowane działania?
- Jak ekspert ocenia metody realizacji działań, ich zarządzanie, wdrażania?

Kryterium nr 5 – Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek.

Ocenie podlega, czy zaplanowane wydatki są:

- niezbędne do osiągnięcia rezultatów,
- racjonalne i efektywne,
- zgodne z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- odpowiadające cenom rynkowym.

W karcie oceny w punkcie „Kwestionowane wydatki” – jeśli ekspert nie kwestionuje wydatków, pozostawia wnioskowaną kwotę dotacji (kwota dotacji będzie wpisana), wpisanie „0 zł” oznacza zakwestionowanie kwoty dotacji, w polu „Uzasadnienie” należy wpisać „nie dotyczy” lub uzasadnić zmniejszenie kwoty dotacji. Jeżeli wnioskodawca źle zakwalifikował dany wydatek jako bieżący lub jako majątkowy, należy to wskazać w karcie oceny merytorycznej.

Uwaga!

Prosimy o zwrócenie szczególnej uwagi na kategorie wydatków (bieżące i majątkowe)

Wydatki majątkowe to wydatki inwestycyjne oraz wydatki na zakupy inwestycyjne. Jako zakupy inwestycyjne należy rozumieć środki trwałe niezaliczane do pierwszego wyposażenia, których wartość początkowa jest wyższa od kwoty kreślonej w art. 16 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (10 000,00 zł), a odpisy amortyzacyjne od tych środków nie są dokonywane jednorazowo. Są to środki trwałe, które posiadają postać rzeczową, z wyjątkiem elementów ściśle określonych w ustawie o rachunkowości, posiadają przewidywany okres ich ekonomicznej użyteczności dłuższy niż rok, są kompletne i zdatne do użytku, są przeznaczone na potrzeby jednostki. Środki trwałe obejmują w szczególności: nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, maszyny i urządzenia, środki transportu, ulepszenia w obcych środkach, inwentarz żywy.

Natomiast do wydatków inwestycyjnych zalicza się koszty poniesione na wytworzenie środków trwałych lub na ulepszenie już istniejących środków trwałych. Do ulepszenia środków trwałych zalicza się wydatki na ich:

1. przebudowę, czyli zmianę (poprawienie) istniejącego stanu środków trwałych na inny,
2. rozbudowę, tj. powiększenie (rozszerzenie) składników majątkowych, w szczególności zaś budynków i budowli, linii technologicznych itp.,
3. adaptację, tj. przystosowanie (przerobienie) składnika majątkowego do wykorzystania go w innym celu, niż wskazywało jego pierwotne przeznaczenie, albo nadanie temu składnikowi nowych cech użytkowych,
4. modernizację, tj. unowocześnienie środków trwałych.

Wnioskodawca nie ma obowiązku zaplanować tego typu wydatków. Brak wydatków majątkowych nie obniża jakości merytorycznej wniosku i nie może być przyczyną obniżenia punktów w tym kryterium (wydatek w wysokości powyżej 10.000,00 zł).

W karcie oceny w punkcie „Kwestionowane wydatki” – jeśli ekspert nie kwestionuje wydatków, pozostawia wnioskowaną kwotę dotacji (kwota dotacji będzie wpisana), wpisanie „0 zł” oznacza zakwestionowanie kwoty dotacji, w polu „Uzasadnienie” należy wpisać „nie dotyczy” lub uzasadnić zmniejszenie kwoty dotacji. Jeżeli wnioskodawca źle zakwalifikował dany wydatek jako bieżący lub jako majątkowy, należy to wskazać w karcie oceny merytorycznej.

Uwaga! Jeżeli wnioskodawca źle zakwalifikował dany wydatek, należy to wskazać w karcie oceny merytorycznej.

6. Wytyczne do oceny merytorycznej wniosków w Priorytecie 4

UWAGA!

Przedmiotem Konkursu jest udzielenie dotacji celowej na realizację zadania polegającego na wsparciu inicjatyw służących rozwojowi instytucjonalnemu **think tanków – organizacji obywatelskich o profilu analityczno-badawczym, niedziałających dla zysku (non-profit) i funkcjonujących na marginesie formalnych procesów politycznych (zarówno na poziomie ogólnopolskim, jak i regionalnym).**

Uwaga!

W ramach Konkursu o dotacje mogą ubiegać się wyłącznie think tanki definiowane jako organizacje, które w ramach działalności statutowej opracowują badania, analizy i opinie związane ze sprawami krajowymi lub międzynarodowymi w celu merytorycznego wspierania procesów podejmowania strategicznych decyzji lub przyjmowania rozwiązań i regulacji.

Dotacje w ramach PROO4 mogą być przeznaczone na:

1. wspieranie działań statutowych lokalnych organizacji strażniczych i mediów obywatelskich,
2. rozwój instytucjonalny organizacji, w tym: budowanie stabilnych podstaw ich dalszego funkcjonowania, tworzenie perspektywicznych planów działania i finansowania, podnoszenie standardów pracy i zarządzania organizacją,
3. wspieranie rozwoju porozumień organizacji, platform współpracy, reprezentacji środowisk organizacji sektora pozarządowego.

Ocena merytoryczna ma charakter całościowy. Oznacza to, że dotyczy całego wniosku, a nie jego poszczególnych elementów. Karta oceny nie jest zatem odbiciem pól tekstowych zawartych we wniosku, a informacje dotyczące poszczególnych kryteriów oceny mogą znajdować się w różnych częściach wniosku.

Kryteria oceny merytorycznej wniosków PROO 4

I.p.	Kryterium	Liczba punktów
1.	Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu: • problemy i potrzeby organizacji oraz jej interesariuszy zostały precyzyjnie zidentyfikowane i w sposób wyczerpujący uzasadnione (10 pkt),• założenia wniosku są adekwatne do celów PROO (10 pkt),• wniosek zakłada realizację misji organizacji – działania w zakresie upowszechniania wyników działalności merytorycznej oraz wpływu na procesy stanowienia i realizacji polityk publicznych. (5 pkt).	25

	WAŻNE!	
	W przypadku stwierdzenia, że złożony wniosek jest niezgodny z celem ogólnym lub celami szczegółowymi Programu, lub nie wpisuje się w priorytet, w którym został złożony, otrzymuje „0” punktów i nie podlega dalszej ocenie. Wniosek może zostać oceniony na zero punktów wyłącznie po uzyskaniu zgody NIW-CRSO oraz po przedstawieniu w karcie oceny szczegółowego uzasadnienia przyczyn negatywnej oceny.	
2.	Jakość zaplanowanych działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb, w tym: • działania odpowiadają na potrzeby w zakresie działalności misyjnej Wnioskodawcy (10 pkt), • zaplanowane działania są spójne, a wzmocnienie instytucjonalne wpłynie na skuteczność, zasięg, efektywność realizacji celów statutowych (10 pkt), • harmonogram zaplanowanych działań jest wykonalny (5 pkt).	25
3.	Wpływ działań zawartych we wniosku na interesariuszy, organizację (Wnioskodawcę) oraz jej otoczenie, w tym: • zasięg i znaczenie wpływu działań z punktu widzenia rozwoju instytucjonalnego Wnioskodawcy, interesariuszy, otoczenia (5 pkt) • spójność działań i rezultatów (5 pkt) • jakość wskaźników rezultatu, zaproponowanych metod pomiaru ich osiągnięcia (5 pkt), • plan utrzymania trwałości rezultatów oraz jakość środków mających na celu upowszechnianie rezultatów (5 pkt)	20
4.	Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku, w tym: • potencjał kadrowy, techniczny, ekonomiczny Wnioskodawcy, w tym zespół ekspertów, którzy współpracują z Wnioskodawcą w sposób stały (5 pkt), • doświadczenie w działalności opisanej we wniosku, w tym analizy i raporty przygotowane przez Wnioskodawcę oraz wpływ dotychczasowej działalności prowadzonej przez Wnioskodawcę na procesy decyzyjne w sferze publicznej (5 pkt), • adekwatność sposobu zarządzania realizacją zaplanowanych (5 pkt) • trafność i wszechstronność analizy ryzyka (5 pkt). Weryfikując doświadczenie organizacji opisane we wniosku, jeżeli ekspert uzna, iż organizacja nie wykazała min. 12 miesięcy w prowadzeniu właściwej dla priorytetu działalności musi zgłosić to do NIW-CRSO. Taki wniosek nie będzie zgodny z Regulaminem konkursu!	20
5.	Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek. Ocenie podlega czy zaplanowane wydatki są: • niezbędne do osiągnięcia rezultatów,	10

	• racjonalne i efektywne, • zgodne z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, • odpowiadające cenom rynkowym.	
	Suma punktów oceny merytorycznej wniosku pełnego	100

Kryterium nr 1 – Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu

By uzyskać pozytywną ocenę merytoryczną wniosek musi otrzymać nie mniej niż 50% punktów w Kryterium nr 1.

Analizując wniosek w ramach przedmiotowego kryterium należy zwrócić uwagę, czy:

- problemy i potrzeby organizacji oraz jej interesariuszy zostały precyzyjnie zidentyfikowane i w sposób wyczerpujący uzasadnione,
- założenia wniosku są adekwatne do celów PROO,
- wniosek zakłada realizację misji organizacji – lokalnych działań w zakresie dziennikarstwa obywatelskiego lub działań strażniczych w powiązaniu z rozwojem instytucjonalnym.

Niespełnienie wymogu wsparcia działań statutowych oraz rozwoju instytucjonalnego wnioskodawcy powinno skutkować odrzuceniem wniosku na etapie oceny merytorycznej – (dot. adekwatności wniosku w odniesieniu do celów Programu),

Ekspert powinien negatywnie ocenić wniosek, gdy:

- c. wniosek nie wpisuje się w cele PROO;
- d. we wniosku nie zaplanowano działań w odniesieniu do działań statutowych wnioskodawcy oraz do jego wzmocnienia instytucjonalnego. **Te dwa komponenty koniecznie muszą pojawiać się we wniosku, by mógł on uzyskać ocenę pozytywną.**

Ekspert powinien w szczególności negatywnie ocenić:

- wniosek, który nie dotyczy wsparcia inicjatyw służących rozwojowi think tanków obywatelskich,
- wniosek o charakterze wyłącznie projektowym (kiedy organizacja zakłada jedynie realizację kolejnych projektów),
- wniosek o charakterze wyłącznie inwestycyjnym (kiedy organizacja zakłada jedynie wydatki o charakterze inwestycyjnym a działalność statutowa jest pominięta),
- wniosek nie zawiera diagnozy co do rozwoju instytucjonalnego w oparciu o zidentyfikowane problemy i potrzeby, bądź gdy diagnoza jest niewiarygodna, niespójna, lakoniczna etc. Diagnoza powinna zawierać analizę problemów i potrzeb w odniesieniu do działalności statutowej oraz ograniczających

rozwój instytucjonalny organizacji. Diagnoza powinna być poparta danymi z ogólnodostępnych źródeł lub uzasadniona szczegółową analizą potrzeb organizacji;

- wniosek nie przewiduje działań odpowiadających sporządzonej diagnozie.

- ✓ Uwaga! zakładane działanie często może dotyczyć zarówno rozwoju instytucjonalnego, jak i działań statutowych. Nie ma więc potrzeby, aby za wszelką cenę rozdzielać i kategoryzować poszczególne działania. Działania muszą być dobrze uzasadnione tak, by miały związek zarówno z misją jak i rozwojem, nie pozostawiając ekspertowi żadnych wątpliwości.
- ✓ Uwaga! część działań może być finansowanych NIE ze środków dotacji PROO, a np. z własnych środków organizacji. Wnioskodawca może ze środków PROO sfinansować część wynagrodzenia czy zakupu sprzętu.

Kryterium nr 2 – Jakość zaplanowanych działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb

Analizując wniosek w ramach przedmiotowego kryterium należy zwrócić uwagę, czy:

- działania odpowiadają na potrzeby w zakresie działalności misyjnej Wnioskodawcy (grupy partnerskiej),
- zaplanowane działania są spójne, a wzmocnienie instytucjonalne wpłynie na skuteczność, zasięg, efektywność realizacji celów statutowych,
- harmonogram zaplanowanych działań jest wykonalny.

Działania zaproponowane przez wnioskodawcę powinny wynikać z diagnozy (opisu problemów i potrzeb) i przyczyniać się do osiągnięcia opisanej wizji rozwoju wnioskodawcy.

Ważne jest zweryfikowanie, czy planowane działania przyczynią się do rozwoju wnioskodawcy i czy wynikają one z opisanych potrzeb wnioskodawcy.

Ekspert weryfikuje, czy wskazane we wniosku działania skierowane na rozwój instytucjonalny przełożą się na rozwój działalności statutowej (misyjnej) organizacji.

Przykładowo, należy obniżyć punktację, gdy:

- a. we wniosku nie wykazano, że działania skierowane na rozwój instytucjonalny przełożą się na rozwój działalności statutowej wnioskodawcy;
- b. działania oznaczone we wniosku nie wynikają wprost z diagnozy.

Kryterium nr 3 – Wpływ działań zawartych we wniosku na interesariuszy, organizację oraz jej otoczenie

Ekspert w kryterium tym weryfikuje, czy wniosek zawiera ocenę wpływu, jaki zaplanowane działania oraz wykorzystanie środków z dotacji będą miały na realizację działalności misyjnej (statutowej) i rozwój instytucjonalny. Należy również zwrócić uwagę na to, czy organizacja ma pomysł na siebie po wykorzystaniu dotacji, czy Wnioskodawca przedstawił wizję organizacji w perspektywie długofalowej (to bardzo ważne), czy działania zakładają dywersyfikację źródeł finansowania, żeby organizacja stała się niezależna po skonsumowaniu dotacji.

Ocenie podlega:

- zasięg i znaczenie wpływu działań z punktu widzenia rozwoju instytucjonalnego Wnioskodawcy, interesariuszy, otoczenia,
- spójność działań i rezultatów,
- jakość wskaźników rezultatu oraz zaproponowanych metod pomiaru ich osiągnięcia,
- plan utrzymania trwałości rezultatów, możliwość kontynuacji działalności strażniczej lub w zakresie mediów obywatelskich,
- jakość środków mających na celu upowszechnienie rezultatów,
- jakość rezultatów w odniesieniu do różnicowania przyszłych źródeł przychodów, wykorzystywania różnorodnych metod pozyskiwania środków na działalność statutową.

Należy obniżyć punktację, gdy:

- we wniosku nie wykazano, że działania umożliwią kontynuowania lub zwiększenie możliwości działalności statutowej;
- we wniosku nie wykazano, że środki z dotacji zwiększą potencjał instytucjonalny organizacji.

Kryterium nr 4 – Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku

Weryfikując doświadczenie organizacji opisane we wniosku, jeżeli ekspert uzna, iż organizacja nie wykazała min. 12 miesięcy w prowadzeniu właściwej dla priorytetu działalności **musi zgłosić to do NIW-CRSO. Taki wniosek nie będzie zgodny z Regulaminem konkursu!**

Diagnoza wykonalności zadania (możliwości realizacji zaplanowanych działań) powinna być efektem analizy całego wniosku. Dzięki analizie odpowiedzi na powyższe pytania, ekspert może ocenić wykonalności zaplanowanych działań. Analiza taka powinna brać też pod uwagę m. in. doświadczenie wnioskodawcy, adekwatność działań do założonego planu rozwoju, posiadane zasoby i planowany sposób realizacji zadania.

Jeśli organizacja zrobiła analizę ryzyka i opisała, w jaki sposób będzie zapobiegać poszczególnym zagrożeniom, to podnosi to wartość wniosku i zasługuje na dodatkowe punkty (dowodzi, że organizacja jest bardziej świadoma); punkty można odjąć właśnie za brak analizy ryzyka i za lakoniczny opis kadry (ekspertów i innych zaangażowanych osób).

Cenną informacją, umożliwiającą oszacowanie możliwości realizacji zadania, może być również wskazana kwota budżetu (przychodów) wnioskodawcy z poprzedniego roku (znajdująca się w oświadczeniach). Należy także zwrócić uwagę na sam budżet zadania. Jeśli jest on znacząco wyższy niż dotychczasowe roczne przychody organizacji – jest to dla oceniającego sygnał, że powinien bardzo dokładnie analizować możliwości działania organizacji. Nie można przyjąć, że organizacja wnioskująca o znacznie wyższą kwotę niż budżet jakim dotychczas dysponowała, nie ma możliwości zrealizowania założonych działań.

Ocenie podlega:

- potencjał kadrowy, techniczny, ekonomiczny Wnioskodawcy,
- doświadczenie w działalności opisanej we wniosku, w tym w szczególności doświadczenie w zakresie mediów obywatelskich lub działalności strażniczej (w przypadku organizacji rozpoczynającej działalność w obszarach objętych Konkursem – doświadczenia zaangażowanych osób),
- adekwatność sposobu zarządzania realizacją zaplanowanych działań
- trafność i wszechstronność analizy ryzyka.

Oceniając to kryterium, ekspert powinien odpowiedzieć sobie na pytania:

- Czy wniosek odnosi się do zdefiniowanych potrzeb i problemów?
- Czy i w jaki sposób opisano wpływ zaplanowanego wsparcia instytucjonalnego na realizację działań statutowych?
- Czy zaplanowane działania są możliwe do zrealizowania, także w kontekście doświadczeń organizacji rozpoczynających działalność?
- W jaki sposób wnioskodawca uzasadnił wybór zaplanowanych działań?
- Czy wnioskodawca wskazał „poddziałania” składające się na zaplanowane działania?
- Jak ekspert ocenia metody realizacji działań, ich zarządzanie, wdrażania?

Kryterium nr 5 – Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek.

Ocenie podlega, czy zaplanowane wydatki są:

- niezbędne do osiągnięcia rezultatów,

- racjonalne i efektywne,
- zgodne z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- odpowiadające cenom rynkowym.

W karcie oceny w punkcie „Kwestionowane wydatki” – jeśli ekspert nie kwestionuje wydatków, pozostawia wnioskowaną kwotę dotacji (kwota dotacji będzie wpisana), wpisanie „0 zł” oznacza zakwestionowanie kwoty dotacji, w polu „Uzasadnienie” należy wpisać „nie dotyczy” lub uzasadnić zmniejszenie kwoty dotacji. Jeżeli wnioskodawca źle zakwalifikował dany wydatek jako bieżący lub jako majątkowy, należy to wskazać w karcie oceny merytorycznej.

7. Dodatkowe informacje:

Ocena eksperta jest ostateczna – nie ma możliwości poprawienia wniosku przez wnioskodawcę.

Wnioskodawcy nie mają możliwości odwołania się od oceny merytorycznej wniosków. Dlatego niezwykle ważne jest odpowiednie uzasadnienie liczby przyznanych punktów, aby nie budziło ono żadnych wątpliwości ze strony Wnioskodawcy. Podczas sporządzania oceny, ekspert powinien w uzasadnieniu oceny:

- odnieść się do podkryteriów w poszczególnych kryteriach, choć niespełnienie jednego z podkryteriów nie oznacza przyznania 0 pkt za dane kryterium,
- odnieść się do zapisów we wniosku,
- wskazać, dlaczego ocena jest obniżona,
- wskazać, dlaczego ocena jest najwyższa,
- napisać co najmniej 1 akapit uzasadniający przyznaną ocenę.

Język ocen powinien być: kulturalny, przyjazny, poprawny językowo, a karta oceny powinna wyglądać tak, by ekspert sam chciał ją dostać, gdyby był oceniany.

Prosimy również o zwrócenie uwagi w przygotowanych uzasadnieniach do oceny, że w PROO **wnioskodawca** (nie oferent) składa **wniosek** (nie ofertę).

Przypominamy także, iż wniosek może zostać oceniony na zero punktów wyłącznie po uzyskaniu zgody Opiekunem. NIW-CRSO oraz po przedstawieniu w karcie oceny szczegółowego uzasadnienia przyczyn negatywnej oceny. W tej sytuacji należy skontaktować się mailowo z Opiekunem.